

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๖๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติศ และเครื่องแบบผู้บังคับบัญชา
และเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดน

พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติศ และเครื่องแบบผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. ๒๕๖๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความในส่วนของ ๑ เครื่องแบบผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดนชาย ข้อ ๓ ข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ และส่วนของ ๒ เครื่องแบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดนหญิง ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ และข้อ ๑๕ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติศ และเครื่องแบบผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติศ และเครื่องแบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. ๒๕๖๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ส่วนที่ ๑

เครื่องแบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดนชาย

หมวด ๑

ชนิดของเครื่องแบบ

- ข้อ ๓ เครื่องแบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดนชาย มี ๖ ชนิด คือ
- (๑) เครื่องแบบปกติเสื้อนอกคอแบะสีกากี ประกอบด้วย
 - (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีกากี

- (ข) เสื่อนอกคอบะสีกากี
- (ค) กางเกงขายาวแบบปกติสีกากี
- (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำหรือสีน้ำตาลชนิดผูกเชือก
- (๒) เครื่องแบบปกติเสื้อคอพับ ประกอบด้วย
 - (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีกากี หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินเข้ม หรือหมวกหนีบสีกากี
 - (ข) เสื้อคอพับสีกากีหรือสีขาว แขนยาวหรือแขนสั้น
 - (ค) กางเกงขายาวแบบปกติสีกากี
 - (ง) เข็มขัดด้ายถักสีกากีหรือสีน้ำเงินเข้ม
 - (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำหรือสีน้ำตาลชนิดผูกเชือก
- (๓) เครื่องแบบปกติเสื้อคอแบะปล่อยเอว ประกอบด้วย
 - (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีกากีหรือหมวกหนีบสีกากี
 - (ข) เสื้อคอแบะปล่อยเอวสีกากี
 - (ค) กางเกงขายาวแบบปกติสีกากี
 - (ง) เข็มขัดด้ายถักสีกากีหรือสีน้ำเงินเข้ม
 - (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำหรือสีน้ำตาลชนิดผูกเชือก
- (๔) เครื่องแบบฝึก ประกอบด้วย
 - (ก) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีกากีแกมเขียวพรางหรือสีกากีพราง หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินเข้ม หรือหมวกเหล็กสีกากีแกมเขียวพรางหรือสีกากีพราง
 - (ข) เสื้อคอเปิดแบบฝึกสีกากีแกมเขียวพรางหรือสีกากีพราง
 - (ค) กางเกงขายาวแบบฝึกสีกากีแกมเขียวพรางหรือสีกากีพราง
 - (ง) เข็มขัดด้ายถักสีกากีแกมเขียวหรือสีน้ำเงินเข้ม
 - (จ) รองเท้าครึ่งน่องหนังสีดำ รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำชนิดผูกเชือกหรือยืดข้างหรือรองเท้า

เดินป่า

เครื่องแบบฝึกนี้ เมื่อสวมเสื้อสีใดให้ใช้กางเกงและหมวกเหล็กสีเดียวกัน เมื่อแต่งประกอบ

เครื่องสนาม

- (๕) เครื่องแบบครึ่งยศ ประกอบด้วย
 - (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีขาว
 - (ข) เสื่อนอกคอบิดสีขาว
 - (ค) กางเกงขายาวแบบปกติสีขาว
 - (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำชนิดผูกเชือก

(๖) เครื่องแบบเต็มยศ มีส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศตาม (๕) เว้นแต่กางเกงให้ใช้กางเกงขายาวแบบปกตีสีดำ และให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

หมวด ๒

ส่วนของเครื่องแบบ

ข้อ ๔ หมวดมี ๖ แบบ คือ

(๑) หมวกทรงหม้อตาลสีทึบ มีเครื่องประกอบ ดังนี้

(ก) กะบังทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ สำหรับชั้นนายกองตรีและนายกองโท ที่ขอบโค้งของกะบังด้านบนปักด้วยดันทองหรือวัสดุเทียมดันทองเป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ ๑ แถว บนพื้นสักหลาดสีดำ สำหรับชั้นนายกองเอกและนายกองใหญ่ ที่ขอบโค้งของกะบังด้านบนปักด้วยดันทองหรือวัสดุเทียมดันทองเป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ ๒ แถว บนพื้นสักหลาดสีดำ

(ข) สายรัดคางสีทึบ กว้าง ๑ เซนติเมตร สำหรับชั้นนายหมวดตรีขึ้นไปทำด้วยดันทองหรือวัสดุเทียมดันทอง

(ค) ดุมโลหะสีทองคุดเป็นรูปพระนเรศวรทรงช้างขนาดเล็ก ตรึงปลายสายรัดคางติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ดุม

(ง) ตราหน้าหมวก เป็นรูปอุณาโลม ประดับด้วยช่อชัยพฤกษ์ มีพระมหามงกุฎครอบอุณาโลม ภายใต้อุณาโลมมีข้อความว่า “ไทยต้องเป็นไทย” สำหรับชั้นนายหมวดตรีขึ้นไป ปักด้วยดันทองหรือวัสดุเทียมดันทองเฉพาะอุณาโลมและข้อความให้ปักด้วยไหมสีแดงบนพื้นสักหลาดสีน้ำเงินเข้ม สำหรับชั้นนายหมู่ใหญ่ลงมา ตราหน้าหมวกทำด้วยโลหะสีทอง

(จ) ผ้าพันหมวก ทำด้วยผ้าหรือสักหลาดสีน้ำเงินเข้ม กว้าง ๔ เซนติเมตร และขลิบด้วยสักหลาดสีเหลืองทอง กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร เป็นขอบทั้งด้านบนและด้านล่าง สำหรับชั้นนายกองตรีขึ้นไป ไม่มีขลิบ และที่กึ่งกลางมีแถบสีเหลืองทอง กว้าง ๐.๓ เซนติเมตร ๒ แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๕ เซนติเมตร

(๒) หมวกทรงหม้อตาลสีขาว มีเครื่องประกอบเช่นเดียวกับหมวกตาม (๑) เว้นแต่สายรัดคางให้ใช้สายรัดคางสีทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร

(๓) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีทึบก็กมเขียวพรางหรือสีทึบก็กมพราง ตราหน้าหมวกมีลักษณะเช่นเดียวกับตราหน้าหมวกตาม (๑) (ง) แต่ย่อส่วน สำหรับหมวกแก๊ปทรงอ่อนสีทึบก็กมเขียวพรางปักด้วยไหมสีน้ำเงินเข้ม ส่วนหมวกแก๊ปทรงอ่อนสีทึบก็กมพรางปักด้วยไหมสีเหลืองทองติดตรงกึ่งกลางด้านบนของหมวก สำหรับชั้นนายหมวดตรีขึ้นไป เฉพาะอุณาโลมและข้อความว่า “ไทยต้องเป็นไทย” ให้ปักด้วยไหมสีแดง

(๔) หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินเข้ม ด้านซ้ายเหนือขอบหมวกมีตราหน้าหมวกลักษณะเช่นเดียวกับตราหน้าหมวกตาม (๑) (ง) สำหรับชั้นนายหมวดตรีขึ้นไป ตราหน้าหมวกปักด้วยดันทอง หรือ

วัตถุเทียมดินทอง หรือปักด้วยไหมสีน้ำเงินเข้ม เฉพาะอุณาโลมและข้อความว่า “ไทยต้องเป็นไทย” ให้ปักด้วยไหมสีแดง สำหรับตราหน้าหมวกที่ปักด้วยดินทองหรือวัตถุเทียมดินทอง ให้ปักบนแผ่นผ้าสีน้ำเงินเข้ม และตราหน้าหมวกที่ปักด้วยไหมสีน้ำเงินเข้ม ให้ปักบนแผ่นผ้าสีกาเกี่ยมเขียวขนาดกว้าง ๕.๕ เซนติเมตร ยาว ๘ เซนติเมตร สำหรับชั้นนายหมู่ใหญ่ลงมา ตราหน้าหมวกปักด้วยไหมสีน้ำเงินเข้ม หรือทำด้วยโลหะสีทองขนาดกว้าง ๕.๕ เซนติเมตร ยาว ๘ เซนติเมตร

(๕) หมวกหนีบสีกาเกี่ยม ตอนหน้าและตอนหลังลาดมน มีสาบโดยรอบป้ายเฉียงจากทางด้านหน้า ลงไปทางด้านซ้าย และด้านซ้ายเหนือขอบหมวกห่างจากมุมพับด้านหน้า ๔ เซนติเมตร มีตราหน้าหมวก ลักษณะเช่นเดียวกับตราหน้าหมวกตาม (๑) (ง) ทำด้วยโลหะขนาดเล็ก ริมบนของสาบหมวก มีขลิบ กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ตามชั้นยศ ดังนี้

ชั้นนายหมู่	ขลิบทำด้วยแถบสีน้ำเงิน
ชั้นนายหมวด	ขลิบทำด้วยแถบสีน้ำเงินยกดินทอง
ชั้นนายกองตรีและนายกองโท	ขลิบทำด้วยแถบไหมสีทอง ๑ แถบ
ชั้นนายกองเอกและนายกองใหญ่	ขลิบทำด้วยแถบไหมสีทอง ๒ แถบ
	เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๓ เซนติเมตร

(๖) หมวกเหล็กสีกาเกี่ยมเขียวพรางหรือสีกาเกี่ยมพราง มีสายรัดคางสีเดียวกับหมวก กว้าง ๑ เซนติเมตร

ข้อ ๕ เสื้อมี ๕ แบบ คือ

(๑) เสื้อนอกคอแฉะสีกาเกี่ยม แบบคอป้าน มีตะเข็บหลัง ๓ ตะเข็บ ตัวเสื้อด้านหน้ามีกระเป่าบน และล่างข้างละ ๒ กระเป่า กระเป่าบนเป็นกระเป่าปะ มีปกรูมนชายกลางแหลม มีแถบกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ตรงกึ่งกลางกระเป่าตามทางตั้ง กระเป่าล่างเป็นกระเป่ายาม มีปกรูมน ชายกลางแหลม ที่ปักกระเป่าทั้ง ๔ ขัดดุมขนาดกลาง กระเป่าละ ๑ ดุม ที่แนวอกเสื้อมีดุมขนาดใหญ่ ๔ ดุม มีอินทรนุอ่อนขัดดุมขนาดเล็กข้างละ ๑ ดุม ดุมทั้งสี่ทำด้วยโลหะสีทองดุนเป็นรูปพระนเรศวรทรงช้าง

เมื่อสวมเสื้อนี้ ต้องสวมเสื้อชั้นในคอพับสีขาวแขนยาวและผูกผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสี

เสื้อนี้ให้ประดับด้วยเครื่องหมายยศที่ทำด้วยโลหะสีทองบนอินทรนุอ่อน เว้นแต่จะกำหนดเป็นอย่างอื่น

(๒) เสื้อนอกคอปิดสีขาว มีตะเข็บหลัง ๔ ตะเข็บ ที่แนวอกเสื้อมีดุมขนาดใหญ่ ๕ ดุม มีกระเป่าบนและล่างข้างละ ๒ กระเป่า เป็นกระเป่าเจาะ กระเป่าบนมีปกรูมนชายกลางแหลม ไม่ขัดดุม กระเป่าล่างไม่มีปัก ดุมทั้งสี่ทำด้วยโลหะสีทองดุนเป็นรูปพระนเรศวรทรงช้าง

(๓) เสื้อคอพับสีกาเกี่ยมหรือสีขาว แขนยาวรัดข้อมือ มีดุมที่ข้อมือข้างละ ๑ ดุม หรือแขนสั้น เพียงศอก ที่อกเสื้อมีกระเป่าข้างละ ๑ กระเป่า เป็นกระเป่าเสื้อ มีแถบกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ตรงกึ่งกลางกระเป่าตามทางตั้ง มีปกรูมนชายกลางแหลม หรือเป็นกระเป่าเสื้อชนิดไม่มีแถบกลางกระเป่า และใบปักกระเป่าเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มุมกระเป่าและมุมปักกระเป่าเป็นรูปตัดมนพองาม

ที่ปากกระเป่าทั้งสองข้างติดดุมข้างละ ๑ ดุม สำหรับขัดใบปกระเป่าเสื้อ ตัวเสื้อด้านหน้าผ่าตลอด มีสาบ กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ที่คอและแนวอกเสื้อมีดุม ๕ ดุม มีอินทรีนูนอ่อนขัดดุมข้างละ ๑ ดุม ดุมทั้งสี่ใช้ดุมกลมแบน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร ทำด้วยวัสดุเดียวกับเสื้อ

เมื่อสวมเสื้อนี้ ให้สอดชายเสื้อไว้ในกางเกง ในเวลาที่มีได้บังคับแถวหรือประจำแถว เมื่อสวมเสื้อชนิดแขนยาวจะผูกผ้าผูกคอสีดำเงนกะลาสีด้วยก็ได้ และให้สอดชายผ้าผูกคอไว้ในเสื้อใต้ดุม เม็ดที่ ๒

(๔) เสื้อคอแบะปล่อยเอวสีกากี แบบคอตั้ง แขนสั้น ที่แนวอกเสื้อมีดุม ๔ ดุม มีกระเป่าบน และล่างข้างละ ๒ กระเป่า กระเป่าบนเป็นกระเป่าปะ มีปกมนชายกลางแหลม มีแถบกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ตรงกึ่งกลางกระเป่าตามทางตั้ง กระเป่าล่างเป็นกระเป่าย่ำม มีปกรูปตัดชายมน ปกกระเป่าทั้งสองข้างขัดดุมข้างละ ๑ ดุม ที่เอวด้านหลังคาดด้วยผ้าสีเดียวกับเสื้อ ขนาดกว้าง ๕ เซนติเมตร ชายเสื้อที่ตะเข็บกลางหลังเปิดไว้ถึงผ้าคาดเอว มีอินทรีนูนอ่อนขัดดุมข้างละ ๑ ดุม ดุมทั้งสี่ใช้ดุมกลมแบน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร ทำด้วยวัสดุเดียวกับเสื้อ

(๕) เสื้อคอเปิดแบบฝีกสีกากีแกมเขียวพรางหรือสีกากีพราง มี ๒ ชนิด คือ

(ก) เสื้อคอเปิดแบบฝีกสีกากีแกมเขียวพรางหรือสีกากีพรางชนิด ๔ กระเป่า ตัวเสื้อ ปล่อยยาวถึงตะโพก ปกเสื้อแบะ มุกปกแหลม ตัวเสื้อด้านหน้าผ่าตลอด ไม่มีสาบ ที่คอและแนวคอเสื้อ มีดุม ๕ ดุม แขนเสื้อยาวรูปทรงกระบอก ที่ปลายแขนเสื้อทั้งสองตรงด้านในขีดลำตัวติดแผ่นรัดข้อมือ ขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร ห่างจากปลายแขนเสื้อพองาม ชายเป็นรูปสี่เหลี่ยมชี้ไปด้านหลัง ขัดดุม ๑ ดุม ติดกับแขนเสื้อในแนวเดียวกัน มีดุมอีก ๑ ดุม สำหรับรัดปลายแขนเสื้อ ตัวเสื้อ ด้านหน้า มีกระเป่าบนและล่างข้างละ ๒ กระเป่า กระเป่าบนเป็นกระเป่าปะไม่มีแถบ มีปก รูปสี่เหลี่ยม มุมปกเสมอกัน ขัดดุมตรงกลางปก ๑ ดุม มุมกระเป่าตัดมนพองาม กระเป่าล่าง เป็นกระเป่าย่ำมยึดชาย ตัวกระเป่าพับจีบตรงกลาง มุมกระเป่าตัดมนพองาม มีปกรูปสี่เหลี่ยม มุมปกเฉียงเฉียงต่ำไปทางข้างตัวเล็กน้อย ขัดดุม ๒ ดุม ตรงมุมปกด้านล่าง ตัวเสื้อด้านหลังในแนวเอว ติดแผ่นรัดเอว ขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร ยาว ๑๐ เซนติเมตร ๒ แผ่น ชายเป็นรูปสี่เหลี่ยม ชี้ไปทางด้านหน้า ขัดดุม ๑ ดุม ติดกับตัวเสื้อและในระดับเดียวกันมีดุมที่ตะเข็บข้างอีกข้างละ ๑ ดุม สำหรับรัดเอว ดุมทั้งสี่ใช้ดุมกลมแบน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร ทำด้วยวัสดุเดียวกับเสื้อ

เมื่อสวมเสื้อนี้ ให้ปล่อยชายเสื้อไว้นอกกางเกง แต่ในบางโอกาสจะสวมโดยสอด ชายเสื้อไว้ในกางเกงก็ได้ หรือจะสวมโดยพับแขนเสื้อทั้งสองขึ้นไว้เหนือคอก็ได้

(ข) เสื้อคอเปิดแบบฝีกสีกากีแกมเขียวพรางหรือสีกากีพรางชนิด ๒ กระเป่า ปกเสื้อแบะ มุกปกแหลม ตัวเสื้อด้านหน้าผ่าตลอด ไม่มีสาบ ที่คอและแนวอกเสื้อมีดุม ๖ ดุม แขนเสื้อยาว รูปทรงกระบอก ตัวเสื้อด้านหน้ามีกระเป่าที่อกเสื้อข้างละ ๑ กระเป่า เป็นกระเป่าปะไม่มีแถบ มีปก รูปสี่เหลี่ยม ขัดดุมตรงกลางปกข้างละ ๑ ดุม มุมกระเป่าด้านล่างและมุมปกกระเป่าเป็นรูปตัดมนพองาม ดุมทั้งสี่ใช้ดุมกลมแบน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร ทำด้วยวัสดุเดียวกับเสื้อ

เมื่อสวมเสื้อนี้ ให้สอดชายเสื้อไว้ในกางเกง

ข้อ ๖ กางเกงมี ๒ แบบ คือ

(๑) กางเกงขายาวแบบปกติสีทึบ สีขาว หรือสีดำ ไม่พับปลายขา ปลายขายาวปิดตาตุ่มที่ขอบเอวมีห่วงสำหรับสอดเข็มขัด กว้างไม่เกิน ๑ เซนติเมตร ๗ ห่วง ทำด้วยผ้าสีเดียวกับกางเกงที่แนวตะเข็บกางเกงด้านข้างมีกระเป๋าเจาะข้างละ ๑ กระเป๋า และจะมีกระเป๋าหลังเป็นกระเป๋าเจาะก็ได้

(๒) กางเกงขายาวแบบฝึกสีทึบสีทึบหรือสีทึบสีทึบ มี ๒ ชนิด คือ

(ก) กางเกงขายาวแบบฝึกสีทึบสีทึบหรือสีทึบสีทึบชนิดกระเป๋าเจาะ มีลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงขายาวแบบปกติตาม (๑) เว้นแต่กระเป๋าที่แนวตะเข็บกางเกงด้านข้างเป็นกระเป๋าเจาะ ปากกระเป๋าเฉียงไม่มีปก ในแนวตะเข็บกางเกงทั้งสองมีกระเป๋าเย็บชาย ชายล่างของกระเป๋าอยู่เหนือแนวเข้า ตัวกระเป๋าเป็นรูปสี่เหลี่ยม ตรงกลางพับจีบ ๒ จีบ ชายหน้าและชายล่างเย็บติดกับขากางเกง ชายหลังพับเพื่อให้อยู่ได้ มีปกรูปสี่เหลี่ยม ชายปกด้านบนและด้านหน้าเย็บติดกับขากางเกง ขัดดุมที่กึ่งกลางปกและมุมปกที่เปิดแห่งละ ๑ ดุม ด้านหลังมีกระเป๋าหลัง ๒ ข้าง เป็นกระเป๋าเจาะมีปกรูปสี่เหลี่ยมขัดดุม ๒ ดุม ตรงมุมปกด้านล่าง

กางเกงชนิดนี้ต้องสวมประกอบกับรองเท้าครึ่งน่องหนังสีดำ รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ ชนิดผูกเชือกหรือยึดข้าง หรือรองเท้าเดินป่า โดยให้สอดปลายขากางเกงไว้ในรองเท้าและให้ใช้ประกอบกับเสื้อคอเปิดแบบฝึกสีทึบสีทึบหรือสีทึบสีทึบชนิด ๔ กระเป๋า

(ข) กางเกงขายาวแบบฝึกสีทึบสีทึบหรือสีทึบสีทึบชนิดกระเป๋าเจาะมีลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงขายาวแบบปกติตาม (๑) เว้นแต่กระเป๋าที่แนวตะเข็บกางเกงด้านข้างเป็นกระเป๋าเจาะ ปากกระเป๋าเฉียงไม่มีปก ด้านหลังมีกระเป๋า ๒ ข้าง เป็นกระเป๋าเจาะ ชายล่างของกระเป๋าเป็นรูปสี่เหลี่ยม มีปกรูปสี่เหลี่ยมขัดดุม ๑ ดุม

กางเกงชนิดนี้ต้องสวมประกอบกับรองเท้าครึ่งน่องหนังสีดำ หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำชนิดผูกเชือกหรือยึดข้าง หรือรองเท้าเดินป่า โดยให้สอดปลายขากางเกงไว้ในรองเท้าและให้ใช้ประกอบกับเสื้อคอเปิดแบบฝึกสีทึบสีทึบหรือสีทึบสีทึบชนิด ๒ กระเป๋า

ข้อ ๗ เข็มขัด ทำด้วยด้ายถักสีทึบ สีทึบสีทึบหรือสีทึบสีทึบ กว้าง ๓ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร พื้นเกลี้ยง มีรูปเครื่องหมายกองอาสาสมัครรักษาดินแดนอยู่บนกึ่งกลางหัวเข็มขัด เนื้อข้อความว่า “รักษาดินแดนยิ่งชีพ” ไม่มีเข็มสำหรับสอดรู ปลายหุ้มด้วยโลหะสีทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร

ข้อ ๘ รองเท้ามี ๔ แบบ คือ

(๑) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำหรือสีน้ำตาล ชนิดผูกเชือก

(๒) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำชนิดผูกเชือกหรือยึดข้าง

(๓) รองเท้าครึ่งน่องหนังสีดำ

(๔) รองเท้าเดินป่า

รองเท้าทุกแบบต้องมีสัน ไม่มีริ้วและลวดลาย เวลาสวมรองเท้าต้องสวมถุงเท้าสีเดียวกับรองเท้า

ส่วนที่ ๒

เครื่องแบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดนหญิง

หมวด ๑

ชนิดของเครื่องแบบ

ข้อ ๙ เครื่องแบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดนหญิง มี ๖ ชนิด คือ

(๑) เครื่องแบบปกติเสื้อนอกคอแบะสีกากี ประกอบด้วย

(ก) หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีกากี

(ข) เสื้อนอกคอแบะสีกากี

(ค) กระโปรงสีกากี

(ง) ถุงเท้ายาวสีน้ำตาลอ่อน

(จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำหรือสีน้ำตาล

(๒) เครื่องแบบปกติเสื้อคอพับ ประกอบด้วย

(ก) หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีกากี หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินเข้ม หรือหมวกหนีบสีกากี

(ข) เสื้อคอพับสีกากีหรือสีขาว แขนยาวหรือแขนสั้น

(ค) กางเกงขายาวแบบปกติสีกากีหรือกระโปรงสีกากี

(ง) เข็มขัดด้ายถักสีกากีหรือสีน้ำเงินเข้ม

(จ) ถุงเท้าสั้นพับข้อสีเดียวกับรองเท้า

(ฉ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำหรือสีน้ำตาล

(๓) เครื่องแบบปกติเสื้อคอแบะปล่อยเอว ประกอบด้วย

(ก) หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีกากีหรือหมวกหนีบสีกากี

(ข) เสื้อคอแบะปล่อยเอวสีกากี แขนยาวหรือแขนสั้น

(ค) กางเกงขายาวแบบปกติสีกากีหรือกระโปรงสีกากี

(ง) ถุงเท้าสั้นพับข้อสีเดียวกับรองเท้า

(จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำหรือสีน้ำตาล

(๔) เครื่องแบบฝึก มีส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบฝึกของชายตามข้อ ๓ (๔)

(๕) เครื่องแบบครึ่งยศ ประกอบด้วย

(ก) หมวกทรงหม้อตาลทรงอ่อนสีขาหรือหมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีขา

(ข) เสื้อนอกคอแบะสีขา

(ค) กระโปรงสีขา

(ง) ถุงเท้ายาวสีขา

(จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ

(๖) เครื่องแบบเต็มยศ มีส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศตาม (๕) เว้นแต่กระโปรงให้ใช้กระโปรงสีดำ และให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

หมวด ๒

ส่วนของเครื่องแบบ

ข้อ ๑๐ หมวกมี ๗ แบบ คือ

(๑) หมวกทรงหม้อตาลทรงอ่อนสีงาก็ มีลักษณะเช่นเดียวกับหมวกทรงหม้อตาลสีงาของชายตามข้อ ๔ (๑) แต่เป็นทรงอ่อน

(๒) หมวกทรงหม้อตาลทรงอ่อนสีขา มีลักษณะเช่นเดียวกับหมวกทรงหม้อตาลสีขาของชายตามข้อ ๔ (๒) แต่เป็นทรงอ่อน

(๓) หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีงาก็หรือสีขา มีปีกโดยรอบพอสวมควรด้านข้างทั้งสองพับขึ้นเล็กน้อย กึ่งกลางด้านหน้าหมวกมีตราหน้าหมวกลักษณะเช่นเดียวกับตราหน้าหมวกของชายตามข้อ ๔ (๑) (ง) ขนาดพองาม สำหรับชั้นนายหมวดตรีขึ้นไป มีสายรัดคาง เป็นแถบไหมสีทองที่ปลายทั้ง ๒ ข้าง มีดุมขนาดเล็กข้างละ ๑ ดุม ตราหน้าหมวกปักด้วยดิ้นทองหรือวัตถุเทียมดิ้นทอง มีผ้าพันหมวกสีน้ำเงินเข้ม กว้าง ๓ เซนติเมตร ขลิบด้วยสักหลาดสีเหลืองทอง กว้าง ๐.๔ เซนติเมตร สำหรับชั้นนายกองตรีขึ้นไป ผ้าพันหมวก กว้าง ๓.๘ เซนติเมตร มีแถบสักหลาดสีเหลืองทอง กว้าง ๐.๔ เซนติเมตร ๒ แถบ พาดกลาง ส่วนชั้นนายหมู่ใหญ่ลงมา ใช้สายรัดคางสีดำติดดุมขนาดเล็กเช่นเดียวกับชั้นนายหมวดตรีขึ้นไป ตราหน้าหมวกทำด้วยโลหะสีทอง

(๔) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีงาก็แกมเขียวพรางหรือสีงาก็พราง มีลักษณะเช่นเดียวกับหมวกแก๊ปทรงอ่อนของชายตามข้อ ๔ (๓)

(๕) หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินเข้ม มีลักษณะเช่นเดียวกับหมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินเข้มของชายตามข้อ ๔ (๔)

(๖) หมวกหนีบสีกาก็ มีสาบโดยรอบป้ายเฉียงทางด้านหน้าลงไปทางซ้าย รูปหมวกตัดให้เรียวกังไปตามศีรษะ ด้านบนของหมวกมีส่วนขยายจากทางด้านหน้าถึงด้านหลัง ด้านซ้ายห่างจากกึ่งกลางด้านหน้าหมวก ๔ เซนติเมตร มีตราหน้าหมวกลักษณะเช่นเดียวกับตราหน้าหมวกของชายตามข้อ ๔ (๑) (ง) ทำด้วยโลหะขนาดเล็ก

(๗) หมวกเหล็กสีกาก็แกมเขียวพรางหรือสีกาก็พราง มีลักษณะเช่นเดียวกับหมวกเหล็กของชายตามข้อ ๔ (๖)

ข้อ ๑๑ เสื้อผู้มี ๔ แบบ คือ

(๑) เสื้อนอกคอแบะสีกาก็หรือสีขาวแบบคอป้าน มีตะเข็บหลัง ๓ ตะเข็บ ที่แนวอกเสื้อมีดุมขนาดใหญ่ ๓ ดุม มีกระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋า ปากกระเป๋าเจาะเฉียงเล็กน้อย ไม่มีปกกระเป๋า ดุมทั้งสี่ทำด้วยโลหะสีทองดุนเป็นรูปพระนเรศวรทรงช้าง

เมื่อสวมเสื้อนี้ ต้องสวมเสื้อชั้นในคอพับสีขาวแขนยาวและผูกผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสี

(๒) เสื้อคอพับสีกาก็หรือสีขาว แขนยาวหรือแขนสั้น มีลักษณะและวิธีใช้เช่นเดียวกับเสื้อคอพับของชายตามข้อ ๕ (๓)

(๓) เสื้อคอแบะปล่อยเอวสีกาก็ ตัวเสื้อด้านหน้าผ่าตลอด ไม่มีสาบ แขนยาวจรดข้อมือหรือแขนสั้นเหนือศอกเล็กน้อย ตลบชายกว้าง ๕ เซนติเมตร ด้านหน้าเป็นคิ้ว ติดดุม ๓ ดุม มีกระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าเจาะเฉียงเล็กน้อย ไม่มีใบปกกระเป๋า มีอินทรีธนูอ่อนขัดดุมข้างละ ๑ ดุม ดุมทั้งสี่ใช้ดุมกลมแบน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร ทำด้วยวัสดุสีเดียวกับเสื้อ

(๔) เสื้อคอเปิดแบบฝึกสีกาก็แกมเขียวพรางหรือสีกาก็พราง มีชนิด ลักษณะและวิธีใช้เช่นเดียวกับเสื้อคอเปิดแบบฝึกของชายตามข้อ ๕ (๕)

ข้อ ๑๒ กระโปรงและกางเกง มีดังนี้

(๑) กระโปรงสีกาก็ สีขาว หรือสีดำ ยาวประมาณครึ่งน่อง มีจีบพับทบตรงกลางด้านหลัง ชายกระโปรงไม่บาน

(๒) กางเกงขายาวแบบปกติสีกาก็ มีลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงขายาวแบบปกติของชายตามข้อ ๖ (๑)

ข้อ ๑๓ เข็มขัดมี ๒ แบบ คือ

(๑) เข็มขัดด้ายถัก มีลักษณะเช่นเดียวกับเข็มขัดของชายตามข้อ ๗ ใช้คาดทับขอบกระโปรงหรือกางเกง

(๒) เข็มขัดผ้าสีกาก็ กว้าง ๒.๕ เซนติเมตร หัวเข็มขัดสีเหลี่ยมหุ้มผ้า ใช้คาดทับเสื้อคอแบะปล่อยเอวสีกาก็

ข้อ ๑๔ ถุงเท้ามี ๒ แบบ คือ

(๑) ถุงเท้าสั้นพับข้อสี่เดียวกับรองเท้า

(๒) ถุงเท้ายาวสีขาวหรือสีน้ำตาลอ่อน

ข้อ ๑๕ รองเท้ามี ๔ แบบ คือ

(๑) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำหรือสีน้ำตาล

(๒) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำชนิดผูกเชือกหรือยึดข้าง

(๓) รองเท้าครึ่งน่องหนังสีดำ

(๔) รองเท้าเดินป่า

รองเท้าทุกแบบต้องมีสัน "ไม่มีริ้วและลวดลาย"

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เครื่องแบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดนที่ใช้อยู่ในปัจจุบันยังไม่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน และยังไม่มีกำหนดเครื่องแบบสำหรับเข้าร่วมพิธีการ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมเครื่องแบบดังกล่าว เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและมีความเหมาะสมสำหรับการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีรูปแบบตามหลักนิยมและแบบธรรมเนียมการแต่งตัวเครื่องแบบเข้าร่วมงานพิธีการเช่นเดียวกับหน่วยงานอื่น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้